

Разом з тим, детально аналізуючи заборонені авторським законодавством дії, приходимо до висновку, що деякі порушення авторських прав самі по собі не завдають автору чи іншій особі, яка має авторське право, майнової шкоди. Зокрема, наприклад, це має місце коли без дозволу автора перекладено іншою мовою твір і виготовлена значна кількість його примірників, які правопорушники не встигли розповсюдити, тому порядок захисту авторського права повинен враховувати усі обставини специфіки справи щодо порушення авторського права в мережі Інтернет. З метою вдосконалення захисту авторського права необхідно здійснити розробку і прийняття якісно нового механізму захисту авторських прав в мережі Інтернет, запровадити застосуванням легальних механізмів саморегуляції користувачів в Інтернет – мережі, здійснити запровадження механізмів медіації та моделей перехресного субсидування.

### *Література*

1. Про авторське право і суміжні права: Закон України // Відомості Верховної Ради. – 2001. – №43. – ст. 214
2. Кохановська О.В. Правове регулювання у сфері інформаційних відносин. / О.В. Кохановська. – К.: Національна академія внутрішніх справ України, 2001. – 212 с.
3. Ведяхин В.М. Защита права как правовая категория. / В.М. Ведяхин, Т.Б. Шубина. // Правоведение. – 1998. – №1. – С. 9 – 27
4. Яковлев В.Ф. Гражданско – правовой метод регулирования общественных отношений. / В.Ф. Яковлев. – Свердловск: Свердловский юридический институт им. А. Руденко, 1972. – 608 с.
5. Шершеневич Г.Ф. Учебник русского гражданского права. / Г.Ф. Шершеневич. – М.: Фирма «Спарк», 1995. – 556 с.
6. Малина М.Н. Личные неимущественные права граждан: понятие, осуществление, защита. / М.Н. Малина. – М.: МЗ Пресс, 2001. – 244 с.

УДК 347.772 (043.2)

**Рассомахіна О.А.**, к.ю.н.,  
Центр інтелектуальної власності та  
передачі технологій НАН України, м. Київ, Україна

## **УДОСКОНАЛЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ У СФЕРІ ОХОРОНИ ТОРГОВЕЛЬНИХ МАРОК В КОНТЕКСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ**

Не зважаючи на існуючі сьогодні політичні реалії, дослідження законодавства ЄС у сфері охорони торговельних марок з метою визначення напрямків удосконалення вітчизняного законодавства у даній сфері становить науковий інтерес, адже позначення міцно увійшли до нашого життя і їх використання у цивільному обороті набуває все більшого значення.

Аналіз законодавства України у галузі правової охорони торговельних марок та законодавства ЄС свідчить про його відповідність в цілому законодавству ЄС,

що пов'язано як із загальною правовою основою нормативних актів України та ЄС – Паризькою конвенцією з охорони промислової власності, так і врахуванням в актах України та ЄС положень Угоди ТРІПС та інших міжнародних договорів у цій сфері.

Разом з тим існують питання, що потребують змін у законодавстві України. Так, необхідним є уточнення положень щодо підстав для відмови в наданні правової охорони торговельним маркам та конкретизація їх переліку, зокрема, якщо торговельні марки за своєю природою вводять в оману громадськість, якщо торговельна марка включає символи, інші ніж ті, які передбачені статтею 6 ter Паризької конвенції та мають інтерес для громадськості, заявку на реєстрацію торговельної марки було подано недобросовісно. Необхідним є уточнення часу, коли позначення набуло розрізняльної здатності та визначення переліку доказів набуття торговельною маркою розрізняльної здатності. Необхідним є уточнення щодо виключного права власника свідоцтва забороняти іншим особам використовувати зареєстровану торговельну марку. Доцільно відобразити положення щодо обмеження прав власника свідоцтва забороняти використання пізніше зареєстрованої торговельної марки, зокрема, при не запереченні з його боку такого використання [6, с. 290 – 291].

Для узгодження норм національного законодавства з нормами європейських стандартів у галузі охорони нетрадиційних видів торговельних марок необхідно визначитися, чи слід законодавчо закріплювати вимогу про графічне представлення позначення торговельної марки і таким чином робити її обов'язковою, а також визначити способи представлення нетрадиційних видів товарних знаків.

Норми щодо охорони колективних торговельних марок доцільно закріпити у окремій статті Закону.

Потребує удосконалення порядок проведення експертизи торговельних марок, визначений у законодавстві України. У державах – членах ЄС та під час реєстрації торговельної марки Спільноти не здійснюється обов'язкова експертиза щодо наявності відносних підстав відмови у правовій охороні, хоча і проводиться відповідний пошук, дане питання може розглядатися на етапі розгляду заперечення щодо заявки. В Україні Відомство може протиставити заявці виявлені об'єкти прав третіх осіб. Тому, необхідно більш чітко врегулювати питання щодо перевірки та посилання на відносні підстави відмови у правовій охороні торговельній марці у процедурі реєстрації шляхом внесення відповідних змін до Закону України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» та Правил складання і подання заявки на видачу свідоцтва України на знак для товарів і послуг. Досвід держав – членів ЄС показує, що вирішення питання про наявність відносних підстав відмови у правовій охороні (щодо більшості таких підстав) слід виносити на стадію опротестування заявки володільцями більш ранніх прав. Деякі відомства держав – членів ЄС повідомляють володільців більш ранніх прав про результати пошуку щодо наявності відносних підстав для відмови у правовій охороні, крім того, у законодавстві більшості держав – членів ЄС передбачено опублікування відомостей про заявку. Тому, доцільно розглянути питання щодо закріплення норми про повідомлення відомством власників більш ранніх прав щодо заявки, а також удосконалити порядок

ознайомлення інших осіб із матеріалами заявки, передбачивши у законодавстві України норми про публікацію відомостей про заявки на торговельні марки, в тому числі он – лайн.

Слід також враховувати, що під час входження нових держав до Європейського Союзу перед новим учасником постає необхідність вирішення проблеми співвідношення права на торговельну марку Спільноти та прав на національні торговельні марки та інші більш ранні права. Питання щодо узгодження законодавства у зв'язку із розширенням ЄС регламентовано статтею 165 Регламенту ЄС №207/2009. Традиційно перелік питань, що потребує узгодження, є таким: – поширення дії права на торговельну марку Спільноти на територію нових – держав членів, зокрема, визначення моменту, з якого право на торговельну марку Спільноти починає діяти на території нової держави – члена; – застосування абсолютних підстав відмови у правовій охороні торговельній марці Спільноти під час процедури реєстрації у зв'язку із відмінностями у законодавстві нової держави – члена, зокрема, визначення часових меж застосування даних підстав; – врахування права пріоритету під час застосування підстав відмови у реєстрації торговельній марці Спільноти та визначення часових меж опротестування заявки у зв'язку із відмінностями у законодавстві нової держави – члена; – щодо визнання недійсною реєстрації торговельної марки Спільноти на території нової держави – члена у зв'язку із наявністю більш раннього права, набутого у новій державі – члені; – щодо заборони використання торговельної марки Спільноти на території нової держави – члена члена у зв'язку із наявністю більш раннього права, набутого у новій державі – члені [7].

Таким чином, у випадку приєднання України до ЄС потребуватиме вирішення питання чинності права на торговельну марку Спільноти на території України, його співвідношення із правом на національну торговельну марку та іншими раніше існуючими правами, а також встановлення правил застосування щодо торговельної марки Спільноти підстав відмови у правовій охороні, подання заперечення проти заявки під час процедури реєстрації, визнання недійсною реєстрації, заборони використання у зв'язку із відмінностями у законодавстві ЄС та України.

На сьогодні уже проведено значну законопроектну роботу щодо вдосконалення законодавства України у сфері охорони інтелектуальної власності із врахуванням вимог законодавства ЄС, відповідні законопроекти зареєстровано Верховною Радою України, частину із висловлених пропозицій враховано, але їх прийняття відбувається досить повільно.

#### Література

1. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. № 435 – IV // Відомості Верховної Ради. – 2011. – № 51. – ст. 548.
2. Про охорону прав на знаки для товарів і послуг: Закон України від 15 грудня 1993 р. № 3689 – XII // Відомості Верховної Ради України. – 2008. – № 23. – ст. 217.
3. Про затвердження Правил складання і подання заявки на видачу свідоцтва України на знак для товарів і послуг: Наказ Державного патентного відомства України від 28 липня 1995 р. № 116.

4. Регламент Ради (ЄС) №207/2009 від 26 лютого 2009 року про торговельну марку Спільноти.

5. Директива 2008/95/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 22 жовтня 2008 року про наближення законодавства держав – членів, що стосується торговельних марок.

6. Право інтелектуальної власності та законодавство Європейського Союзу/ [Ю.М. Капіца, с. К. Ступак, В. П. Воробйов та ін.; за ред. Ю. М. Капіці]. – К. : Видавничий Дім “Слово”, 2006. – 1104 с.

7. Arnaud Folliard – Monguiral, David Rogers. The Community Trade mark and design system and the enlargement of the European Union// European Intellectual Property Review. – 2004. – 26 (2). – С. 48 – 58.

УДК 347.764:347.82(043.2)

**Решетник Є. М.,**

викладач,

Європейський університет, м. Київ, Україна

## **ВИДИ ТА СПІВВІДНОШЕННЯ ІНТЕРЕСІВ В СІМЕЙНОМУ ПРАВІ**

Відносини, які складаються між членами сім'ї і піддаються правовому регулюванню, сімейно – правові відносини, мають ряд особливостей. Складність їх регулювання полягає насамперед в тому, що вони виникають, складаються та розвиваються в замкнутому сімейному колі і державі втрутитись в цю суто приватну сферу часто дуже складно. Об'єктивні можливості юридичного нормування стосовно сімейних відносин є істотно обмежені, оскільки ці відносини пов'язані з внутрішнім світом переживань, невіддатливих зовнішньому контролю.

Підходячи до вивчення проблеми реалізації і захисту прав громадян, велику роль слід відвести поняттю „інтерес”, дослідити його місце, роль і значення в сімейних правовідносинах.

Визначення природи інтересу в приватному праві, зокрема, в сімейному, було предметом дослідження багатьох науковців: О.С. Іюффе, Ю.С. Червоного, З.В. Ромовської, Б. Черепакіна, Д.І. Мейер, С.Н. Братуся, О.В. Некрасової, А.В. Венедіктова, В.П. Мироненко, О.І. Карпенко, Г.Ф. Шершеневича, Я.М. Шевченко, І.В. Спасібо – Фатєєвої, Т.О. Ариванюк, О.М. Вінник, О. Кочергіної, І.М. Кучеренко, Д.С. Лешенко.

Законодавство України, в тому числі, і сімейне широко застосовує поняття інтерес. Зокрема, у ст. 27 Сімейного кодексу України „Значення державної реєстрації шлюбу” йдеться про інтереси подружжя, держави та суспільства. Проте роль інтересу і його зв'язок з суб'єктивними правами не вичерпуються випадками безпосередньої вказівки закону на інтерес [2].

Сьогодні в науковій літературі налічується велика кількість публікацій і праць, що стосуються інтересу. Особливий інтерес становлять праці і публікації 60 – х років. Саме в цей період широко розгорнулася дискусія про поняття інтересу, з'явилися різноманітні трактовки цього питання.